

BELEIDSNOTA SOMALIË

Datum: 25/08/2017

DISCLAIMER

Een landgebonden beleidsnota geeft de grote krijtlijnen weer van de beleidsregels die de commissaris-generaal hanteert bij de beoordeling van de asielaanvragen afkomstig uit een welbepaald land.

Een landgebonden beleidsnota vangt aan met een korte, vereenvoudigde voorstelling van de complexe situatie in een land van herkomst. In die situatieschets worden enkel de asielrelevante aspecten van de situatie in het land toegelicht. Vervolgens wordt een niet-limitatief overzicht gegeven van de risicogroepen in het land van herkomst. Hierbij gaat de aandacht uit naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt. Verder worden enkel de beleidsthema's besproken die relevant zijn voor het land van oorsprong of waarvoor voor dat land bijzondere beleidsregels gelden. Een landgebonden beleidsnota bevat bijgevolg geen volledige weergave van alle mogelijke problematieken waarmee burgers in hun land van oorsprong geconfronteerd kunnen worden.

Het beleid dat de commissaris-generaal voert, is gestoeld op een grondige analyse van nauwkeurige en actuele informatie over de algemene situatie in het land van oorsprong. Die informatie wordt op professionele manier verzameld uit verschillende objectieve bronnen, waaronder het EASO, het UNHCR, relevante internationale mensenrechtenorganisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Bij het bepalen van zijn beleid baseert de commissaris-generaal zich derhalve niet alleen op de op deze website gepubliceerde COI Focussen opgesteld door Cedoca, dewelke slechts één aspect van de algemene situatie in het land van herkomst behandelen. Uit het gegeven dat een COI Focus gedateerd zou zijn, kan bijgevolg niet worden afgeleid dat het beleid dat de commissaris-generaal voert niet langer actueel zou zijn.

Een beleidsnota geeft geenszins de complexiteit weer van de beoordeling van een asielaanvraag. Bij het beoordelen van een asielaanvraag houdt de commissaris-generaal immers niet alleen rekening met de feitelijke situatie zoals zij zich voordoet in het land van oorsprong op het ogenblik van zijn beslissing, maar ook met de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de asielzoeker. Elke asielaanvraag wordt individueel onderzocht. Een asielzoeker moet op een voldoende concrete manier aantonen dat hij een gegronde vrees voor vervolging of een persoonlijk risico op ernstige schade loopt. Hij kan dus niet louter verwijzen naar de algemene omstandigheden in zijn land, maar moet ook concrete, geloofwaardige en op zijn persoon betrokken feiten aanbrengen.

Een beleidsnota heeft een louter informatieve waarde en wordt enkel ter inlichting en volledig vrijblijvend gepubliceerd. Er kunnen geen rechten van welke aard dan ook ontleend worden aan de inhoud van een landgebonden beleidsnota. De er in vervatte gegevens zijn louter van algemene aard en zijn niet aangepast aan de persoonlijke of specifieke omstandigheden van een asielzoeker. Een landgebonden beleidsnota kan dan ook niet gebruikt worden als een middel om de asielaanvraag of een beroep tegen de beslissing van de commissaris-generaal te staven.

De in een beleidsnota opgenomen informatie is met de grootste zorgvuldigheid gecontroleerd. Het CGVS spant zich in om de landgebonden beleidsnota's zo goed mogelijk te actualiseren en/of aan te vullen. Ondanks die aandacht is het mogelijk dat de inhoud onvolledig is of onjuistheden bevat. Het CGVS kan daarom niet aansprakelijk gesteld worden voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit de toegang, de consultatie of het gebruik van de informatie opgenomen in een beleidsnota.

Voor een beter begrip van de beleidsthema's die in een landgebonden beleidsnota aan bod kunnen komen, zie de webpagina "Over het CGVS/Beleid".

1. SITUATIESCHETS

Na de val van president Siad Barre in 1991 is Somalië in chaos gedompeld. Verschillende autoriteiten hebben elkaar sinds 2000 opgevolgd. Somaliland en Puntland zijn in de jaren '90 *de facto* onafhankelijk geworden van de federale staat Somalië. De algemene veiligheidssituatie in Somalië wordt grotendeels bepaald door een langdurig aanslepend intern gewapend conflict, waardoor zeer veel Somaliërs intern ontheemd zijn of hun toevlucht genomen hebben in het buitenland. Voor de beoordeling van de nood aan internationale bescherming houdt de commissaris-generaal er rekening mee dat er fundamentele verschillen bestaan tussen de situatie in Mogadishu, Centraal- en Zuid-Somalië enerzijds en de situatie in de Somaliland en Puntland anderzijds.

2. VERVOLGING IN DE ZIN VAN HET VLUCHTELINGENVERDRAG

De commissaris-generaal erkent dat de situatie in Somalië zeer problematisch is, maar onderkent tegelijkertijd dat de uiterst complexe situatie in Somalië niet van aard is dat elke Somaliër per definitie, enkel en alleen omwille van zijn herkomst, een internationale beschermingsstatus moet krijgen.

De vluchtelingenstatus wordt in de eerste plaats toegekend aan de asielzoeker die specifieke individuele kenmerken of feiten naar voren brengt, waaruit een vrees voor vervolging kan afgeleid worden.

De status van vluchteling wordt in sommige gevallen ook toegekend omdat een asielzoeker tot een bepaalde bevolkingsgroep behoort die in zijn geheel zodanig systematisch wordt vervolgd dat er kan gesteld worden dat elk lid van die bevolkingsgroep redenen heeft om vervolging te vrezen.

3. SUBSIDIAIRE BESCHERMING

De commissaris-generaal erkent dat de veiligheidssituatie in Somalië zeer problematisch is. Uit de beschikbare informatie blijkt dat het geweldsniveau en de impact van het gewapend conflict regionaal erg verschillend zijn. Deze sterk regionale verschillen typeren het conflict in Somalië. Om die reden houdt de commissaris-generaal bij het beoordelen van de nood aan bescherming niet alleen rekening met de actuele situatie in Somalië, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar de asielzoeker afkomstig is.

Het CGVS volgt de situatie in Somalië voortdurend op. Bij het beoordelen van de nood aan subsidiaire bescherming houdt de commissaris-generaal steeds rekening met de feitelijke situatie in Somalië zoals deze bestaat op het ogenblik van zijn beslissing.

4. DE (DUBBELE) NATIONALITEIT

De identiteit, nationaliteit en herkomst vormen belangrijke elementen in de asielprocedure. Een asielzoeker moet in de eerste plaats, aan de hand van concrete bewijsstukken en/of coherente verklaringen, aantonen dat hij de Somalische nationaliteit heeft. Als de asielzoeker daar niet in slaagt, zal de commissaris-generaal besluiten tot de weigering van internationale bescherming. Een asielzoeker kan niet volstaan met een loutere verwijzing naar het feit dat hij tot de Somali-bevolkingsgroep behoort of een bepaald Somalisch dialect beheerst. Het spreken van een bepaalde taal houdt niet noodzakelijk in dat men afkomstig is uit Somalië of een regio waarvoor de status van subsidiaire bescherming wordt toegekend. Voor Somalië wordt er immers een onderscheid gemaakt tussen regio's in het Noorden en die in het Zuiden van Somalië. Bovendien komt de Somali-bevolkingsgroep niet enkel in Somalië voor maar ook in Djibouti, Ethiopië, Kenia en Jemen.

Na de val van het Siad Barre-regime zijn tal van Somaliërs over de gehele wereld uitgeweken. Velen hebben intussen een andere nationaliteit verworven. Het is daarom ook van belang te kunnen vaststellen of de asielzoeker behalve de Somalische nationaliteit, nog een andere nationaliteit heeft. Er is immers geen nood aan internationale bescherming als een persoon de nationaliteit van verschillende landen bezit en hij in één van deze landen op de bescherming van de nationale autoriteiten kan rekenen. Een Somalische asielzoeker die over een dubbele nationaliteit beschikt zal bijgevolg moeten aantonen dat noch de Somalische autoriteiten noch de autoriteiten van zijn andere nationaliteit hem de noodzakelijke bescherming willen of kunnen bieden.

5. DE REËLE SITUATIE

Een asielzoeker kan niet volstaan met een loutere verwijzing naar zijn Somalische nationaliteit. De asielzoeker moet ook een duidelijk zicht geven op zijn verblijfsplaatsen voor zijn komst naar België. Dit is van groot belang voor de beoordeling van zijn asielaanvraag. Dat een asielzoeker niet recent uit Somalië afkomstig is of een periode in een ander land verbleven heeft, betekent niet dat er geen nood aan bescherming zou zijn. Er wordt van de asielzoeker wel verwacht een duidelijk beeld te geven over zijn situatie of parcours in de jaren voor zijn aankomst in België.

Het belang duidelijkheid te verschaffen over de feitelijke herkomst en de eerdere verblijfplaatsen kan niet genoeg benadrukt worden. De werkelijke streek van herkomst is van essentieel belang voor het onderzoek van de nood aan internationale bescherming. De vrees voor vervolging en het risico op ernstige schade wordt onderzocht in functie van de streek van feitelijke herkomst. Een asielzoeker die ongeloofwaardige verklaringen aflegt over zijn eerdere verblijfplaatsen maakt het de asielinstanties onmogelijk vast te stellen dat hij werkelijk afkomstig is uit een streek waar er een risico op ernstige schade bestaat. De asielzoeker biedt evenmin een zicht op het feit of hij de mogelijkheid heeft zich in een streek te vestigen waar geen risico op ernstige schade bestaat. Bijgevolg maakt de asielzoeker niet aannemelijk dat hij nood heeft aan subsidiaire bescherming.

6. UITSLUITING

Het CGVS zal steeds onderzoeken of personen onder artikel 1F van de Vluchtelingenconventie vallen.

Als er ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat de asielzoeker rechtstreeks betrokken was bij oorlogsmisdaden en misdrijven tegen de menselijkheid, dan wel in een leidinggevende functie hiervoor verantwoordelijk kan gesteld worden, zal hij uitgesloten worden van de Vluchtelingenconventie en de status van subsidiaire bescherming.